

K VETERINARJU – KDAJ, ZAKAJ, KAKO?

Avtor: Tanja Krčovnik vet.teh.

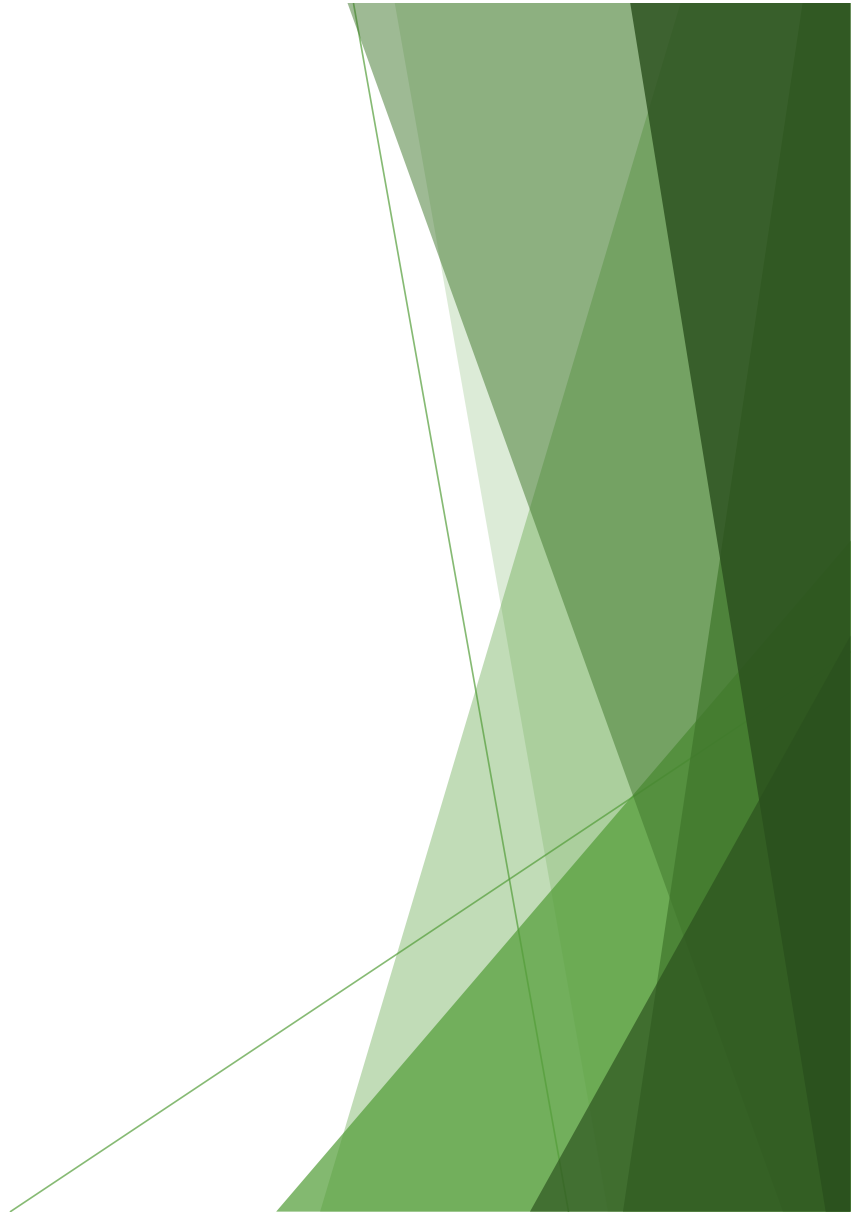
© Felinološko Društvo Maribor, 2023. Vse pravice pridržane.

Kaj bomo danes izvedeli?

- ☛ razlog za obisk veterinarja
- ☛ protokol cepljenja
- ☛ protokol zatiranja notranjih zajedavcev
- ☛ potek obiska veterinarja/ambulante
- ☛ kako obiske speljati s čim manj stresa za vse vpletene
- ☛ kako veterinarju predati čim več pomembnih informacij

Kdaj in zakaj k veterinarju?

- ▶ bolezen/travma
- ▶ redni preventivni pregledi
- ▶ cepljenja
- ▶ zatiranje notranjih in zunanjih zajedavcev
- ▶ evtanazija

Bolezen/travma

Za obisk pri veterinarju se pogosto odločimo, ko se nekaj pri vedenju ali videzu naše mačke spremeni.

- ▶ zavračanje hrane in/ali vode
- ▶ postane bolj mirna-apatična
- ▶ vroča/topla na otip
- ▶ ne odvaja urina/blata
- ▶ kožne spremembe
- ▶ **ZAGOTOVO OB TRAVMI** (padeč, ugrizna rana, pik žuželke, prometna nesreča)

Redni preventivni pregledi

Redni preventivni pregledi so nekaj, kar je za zdravje naših mačk zelo pomembno.

- ▶ priporočeno enkrat letno
- ▶ veterinar opravi splošni klinični pregled
- ▶ hemogram je klasična krvna slika, kjer se preverja sestava krvi (eritrociti, trombociti, levkociti).
- ▶ biokemijske preiskave (delovanje jeter, ledvic, trebušne slinavke in ščitnice)

Cepljenja

Cepljenja pri mačkah po trenutni slovenski zakonodaji (Zakon o zaščiti živali) niso obvezna, so samo priporočena

- ▶ cepljenje proti infektivnim boleznim (kuga, herpes Virus, Calici virus)
- ▶ cepljenje proti levkozi za mačke s stikom z zunanjim svetom
- ▶ Cepljenje mačk proti steklini

SMERNICE CEPLJENJA PROTI INFEKCIOSNIM BOLEZNIM

- Mačja kuga = panlevkopenija (parvovirus)
- Nalezljivo vnetje dihal (herpesvirus)
- Nalezljivo vnetje dihal (calicivirus)

PRVO CEPLJENJE

Mladiči < 16 tednov

Mačke > 16 tednov

Pri 8-9 tednih

Dva zaporedna odmerka v presledku 3-4 tedne

Po 4 tednih

Pri vsaj 16 tednih

PONOVITEV CEPLJENJA

Po 6-12 mesecih

Nato NE POGOSTEJE kot vsake 3 leta ali preverjanje protiteles (parvovirus)

CEPLJENJE PROTI STEKLINI

(Za mačke, ki prestopajo državno mejo ali na željo lastnika)

PRVO CEPLJENJE

Po 3 mesecih starosti

PONOVITEV CEPLJENJA

Po 12 mesecih

Nato vsake 3 leta oziroma po navodilih proizvajalca cepiva

CEPLJENJE PROTI LEVKOZI (virus FeLV)

Priporočeno za mačke, ki so izpostavljenje virusu levkoze
(stik z zunanjimi mačkami)

**OBVEZEN POGOJ ZA CEPLJENJE JE NEGATIVEN TEST NA
LEVKOZO**

V primeru pozitivnega testa se opravi PCR preiskava

PRVO CEPLJENJE

Po 8 tednih starosti

- Ne glede na starost mačke dobi dva zaporedna odmerka
v presledku 3-4 tedne

PONOVITEV CEPLJENJA

Po 12 mesecih

Nato vsakih 12 mesecev (1. leto)

Zatiranje notranjih in zunanjih zajedalcev

PRIPOROČENE SMERNICE ZA ZATIRANJE NOTRANJIH ZAJEDAVCEV = RAZGLIŠČANJE

MAČJI MLADIČI	ODRASLE MAČKE
Prvič: Pri starosti 2 tednov	Celo življenje vsake 3-4 mesece oziroma po potrebi pogosteje
Drugič: Pri starosti 4 tedne	** Izjemno pomembno je, da mački odpravimo zunanje in notranje parazite nekaj dni pred vsakim cepljenjem.**
Tretjič: Pri starosti 6 tednov	
Četrtič: Pred cepljenjem pri 8-10 tednih	Mačke, ki živijo strogo v stanovanju razgliščamo 1-2 krat letno
Ponavljamo na 3-4 mesece oziroma po potrebi CELO ŽIVLJENJE	

Evtanazija

Kdaj se odločimo za evtanazijo?

- ▶ ko je žival terminalno bolna in je bolezen v toliko napredovala, da ji veterinarska stroka več ne more pomagati
- ▶ če je žival v agoniji (trpi bolečine, je v dihalni stiski), prične popolnoma zavračati hrano, vodo, stike

PROTOKOL EVTANAZIJE

- Vstavljanje intravenske kanile
- Aplikacija pomirila (presedacija)
- Aplikacija sredstva za evtanazijo (Exagon)

* V primeru, da je žival že preslabotna za vstavljanje intravenske kanile, se živali aplicira pomirilo (presedacija), sredstvo za evtanazijo pa se aplicira direktno v srce (intrakardialno).

Kako izgleda obisk pri veterinarju

Obisk pri veterinarju je stresna situacija za lastnike in posledično za mačko, zato je prav, da se na obisk pripravimo.

- ▶ Ko gre za **preventivni pregled**, cepljenje, obisk veterinarja za stanje, ki ni življenjsko ogrožajoče, prej pokličemo in si rezerviramo termin.
- ▶ Če je **življenje naše živali ogroženo** npr. dihalna stiska, travma zaradi prometne nesreče, napad druge živali, zasuk želodca, vročinski udar, žival TAKOJ damo v transporter, če ga le imamo pri roki, ali zavijemo v brisačo, koco in odhitimo na veterino.

Obisk preventivne narave

- ▶ **Prijava na recepciji**
- ▶ če gre za prvi obisk, bo receptor potreboval nekaj vaših podatkov in nekaj podatkov o mački.

Kaj potrebujemo ob prvem obisku veterine z našo mačko?

- **mačko**

- **Identifikacijski dokument: cepilno knjižico/potni list (NUJNO POTREBNO)**

- **podatki o lastniku (ime, priimek, naslov bivališča, kontaktna telefonska številka)**

Če je žival rodovniška potrebujemo:

- mačko
- identifikacijski dokument: potni list (NUJNO POTREBNO)
- rodovnik (ni nujno potreben)
- dogovor med vzrediteljem in novim skrbnikom (ni nujen, je pa zaželen)
- podpisano izjavo o prenosu lastništva od vzreditelja na vas, novega lastnika
- podatki o lastniku (ime, priimek, naslov bivališča, kontaktna telefonska številka)
- rezultat testa titracije, če je mačka iz države izven EU

Kako se pripravimo na obisk veterinarja?

- ▶ mačko privajamo na rokovanje, dotike, zvoke ter vonje, različne prijeme in dogodke s katerimi se bo srečevala v svojem življenju
- ▶ Transportna košara naj bo nastavljena nekje doma, odprto, vanjo namestite mehko odejo, igračko
- ▶ Doma mački gledamo v usta, pregledujemo ušesa, z roko drsimo preko hrbta in repa, prsni koš in trebuh, poskušamo jo obrniti na hrbet in jo obdržati v tem položaju ter se jo hkrati dotikati.
- ▶ Pretipamo šapice, sprednje, zadnje, mačje prstke in krempljce
- ▶ primemo sprednjo tačko in jo nekaj časa držimo (simulacija odvzema krvi)
- ▶ na vedenje vaše mačke vpliva tudi prisotnost bolečine ali kakšnega drugega bolezenskega stanja
- ▶ Zapišemo si kaj je z mačko narobe, kaj želimo veterinarju povedati ali ga vprašati

Kaj povemo veterinarju?

- zakaj smo prišli (npr. mačka bruha/zavrača hrano/se praska)
- kako dolgo je to stanje že prisotno (podamo čim bolj natančne in resnične informacije povemo; npr.: če je mačka zunanja in je niste videli zadnja dva dni, ne veste kako dolgo je stanje prisotno/spremenjeno)
- ali smo spreminjali hrano (v primerih bruhanja, driske, zaprtosti)
- kdaj je mačka nazadnje jedla/pila/urinirala/blatila
- ali se je zgodila kakšna stresna situacija npr. selitev, prihod novega člana, delavci v hiši, glasni zvoki zunaj, sprememba peska (v primerih uroinfektov)
- povemo če je mačka sterilizirana/kastrirana
- povemo, ali je mačka po smernicah cepljena /tretirana proti notranjim in zunanjim zajedavcem
- in ****OBVEZNO**** - vedno povemo, če smo mački že aplicirali kakšna zdravila in količino le-teh.

Kaj potrebujemo za obisk veterinarja?

➤ mačko

- prenosno košaro/transporter z dobrim in varnim zapiranjem (plastičen, tekstilni, pleten)

ne nosite svojih mačk v prostore veterine brez košare/transporterja, bodite uvidevni do drugih lastnikov in živali

- identifikacijski dokument mačke (cepilno knjižico/potni list)
- plenično podlogo/brisačo

Prihod domov in oskrba po obisku veterinarske ambulante

Kako bo potekala oskrba mačke doma, je odvisno od razloga obiska veterinarske ambulante.

- ▶ **Preventivni/kurativni obisk veterinarja brez mačke (obisk veterinarske ambulante z namenom nakupa hrane, antiparazitikov, priboljškov...).** Priporočljivo je, da si po prihodu domov, preden se dotikamo svojih mačk, umijemo in razkužimo roke, razkužimo čevlje in operemo obleko.
- ▶ **Preventivni obisk veterinarja z mačko (cepljenje, preventivni pregled).** Razen preventivnega razkuževanja rok, oblačil, čevljev in transportne košare po prihodu domov, mačka ne potrebuje posebne oskrbe.

► **Obisk veterinarja zaradi infektivne/nalezljive bolezni (mačja kuga, mikrosporija)**

- ob sumu na katero od nalezljivih bolezni, naš sum opozorimo že ob naročanju oziroma receptorja ob prihodu v veterinarsko ambulanto.
- obolelo mačko damo **OBVEZNO** v karanteno
- po prihodu domov razkužimo prenosno košaro, operemo odeje/brisače, oblačila, z razkužilom poškopimo čevlje.

Skozi proces zdravljenja pazimo, da ne pride do križne kontaminacije. Oblačila, posodice za hrano/vodo, odeje igrače se ne smejo križati, saj lahko tako ogrozimo zdravje drugih mačk v gospodinjstvu v primeru zoonoze pa tudi svoje.

- ▶ **Obisk veterinarja zaradi operativnega posega (sterilizacija, kastracija, drugi kirurški posegi)**
  - ❑ za poseg se pravočasno naročimo in že ob naročanju povprašamo za navodila pred samim posegom.
  - ❑ po opravljenem posegu boste od veterinarja prejeli vsa potrebna navodila (oskrba, aplikacija zdravil, kontrolni pregled)
  - ❑ mačko namestimo v miren, rahlo zatemnjen, topel predel stanovanja. Vodo jim ponujamo po požirkih/brizgi, polovičen obrok hrane postopoma oziroma po navodilih veterinarja.

Kadarkoli poiščemo pomoč veterinarja za našo mačko, je potrebno njegova navodila, ne glede na vrsto posega, **DOSLEDNO UPOŠTEVATI.**

Za konec...

- ▶ Nihče nima rad vaše mačke tako kot jo imate vi.
- ▶ Stresa in občutka nemoči ob pojavu bolezni, nihče ne razume in dojema tako kot vi.
- ▶ Bolečine ob izgubi, ne bo nihče občutil tako močno kot vi.
- ▶ Vsak vesten in srčen veterinar in veterinarsko osebje bo naredilo vse, da vam del tega bremena vzame iz ramen.
Naredili bodo vse, kar je v njihovi moči, da rešijo ali ozdravijo vašo mačko.
- ▶ Nobena evtanazija za veterinarsko osebje ni enostavna odločitev.
Vi boste lahko pokazali svojo žalost, nemoč, čustva, lahko boste jokali, kričali, žalovali, šli boste domov ...
- ▶ Veterinar in veterinarski tehnik ostajata, nadeti si morata smehljaj na obraz, skriti svoja čustva in bolečino in priskočiti na pomoč naslednji živali, ki to potrebuje.

*TUDI VETERINARJI IN VETERINARSKI
TEHNIKI SO SAMO LJUDJE.*

HVALA ZA POZORNOST